

ס"ד 1234567

ס"ד 1234567

אוצר החכמה

אוצר החכמה

ס"ד 1234567

ס"ד 1234567

אוצר החכמה

דמות דיוקנו של אבא מארי, חלוץ הטוב, מעוטר בנימוסין, פרנס קהלת וורשה מדור לדור
 החסיד ר' חנוך ב"ר אלכסנדר זיסקינד ביאלר ז"ל
 ביום ה' פרשת ויצא, ד' בכסלו שנת ת"ש לפ"ק, נח נפשיה דאבא בדעה צלולה ומישיבת
 והוא בן ששים ושתים שנה. עד יומו האחרון לא נטה מנתיבתו ולא פסק מגירסתו.
 ת. נ. צ. ב. ה.

***

להלן אגרת תנחומים מאת הגאון המפורסם מוהר"ר צבי יחזקאל מיכלזאהן ז"ל, זקן רבני וורשה, לשעבר רבה של עיר פלונסק. ביום 28 באוגוסט, בשנת 1942, נלקח ע"י הנאצים לנקודת האיסוף (אומשלאגפלאץ), ואחרי שלשת ימי סבל נשלח למחנה השמדה טרבלינקי ושם הוציא את נשמתו בקדושת מעונים והוא בן שמונים וארבע, הי"ד.

ואגרת תנחומים מאת חתנו הגאון, מפעילי רבני פולין, הרב אברהם נתן עלכערג ז"ל, רבה של בלאשקי, גם הוא נלקח ע"י הנאצים ונרצח בין קדושי ישראל, הי"ד.

*

ב"ה, יום ב' ח' כסלו ת"ש לפ"ק, ווארשא

ידידי היקר והתביב איש האשכולות בכל המעלות ומדות, לו עשר ידות, חריף ובקי וכו' ליבל ביאלר נ"י ולאחיו בדומה לו גברי דכולא מושלמים ונעלים, ה' עליהם יחי.

גרעש ונדהם מקול הבשורה המעציבה אשר הפתיעני פתאום מפטירת האדם הגדול, חסיד אמתי אביכם הרב המצוין בכל המעלות ומדות שמנו חכמים בתורה בחסידות ובמדות געלות וכו' כמו"ה חנוך ביאלר זצ"ל, אשר עוד לא אוכל להשתחרר מן הרושם החזק אשר עשתה עלי הידיעה הזאת ובמה אוכל לנחמכם, גדול הכאב אנושה המכה אצל מכיריו הרבים, ידידיו ואוהביו להבל"ח ומה גם לבני יוצאי חלציו. אבד חסיד מן הארץ, לא הניח תמורתו ואשר כאבן יקרה התנוסס בקרית ורשה, מגדולי קברניטי ופרגסי, ועוד יותר דואב לבנו בגלל אשר נבצר הי' ממני היכולת לחלוק לו הכבוד האחרון, אשר הגיע מצד הדין והמאורות לוקין על ת"ח שלא נספד כהלכה.

ובכן הנני שולח לכם היום תנחומים, ינחם ה' אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ובהמשך קישור השלשלת של זהב אשר מאוצר המעלות והמדות מדור לדור תתנחמו, ונזכה לנחמה שלמה וישועה קרובה בכלל כל ישראל.

המצפה לישועה כנפשכם ונפש ידיכם ומוקירכם

לדבר החכמה

אברהם נתן עלב ערג

אוצר החכמה
אוצר החכמה

חופ"ק בלאשקי, וכעת מתגורר בפ"ק וורשה

אוצר החכמה
1234567

בהמשך למכתב הנ"ל:

מחולשת גופי ורפיון כחי לא אוכל לבוא באריכות בדברי תנחומין, ומה גם לא יכולתי להיות בלוי' של אביך האיש הדגול מרבבות, רב הביבי ואוהבי הנאמן כל הימים, עכ"פ במילין אחדים הנני מנחם אותך ליכל חביבי וכל בית אביך ע"ה. והשי"ת ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים. אין העת והמקום לדבר בשבח אביך ע"ה, שהי' ת"ח גדול ובעל מע"ט מצויין, חכם ואיש תבונות. ויש תח"י מכתביו הנעימים אשר טמונים באהלי כאוצר נחמד וחזון למועד אי"ה לדבר מזה.

אוה"נ צבי יחזקאל מיכלזאהן

הימים ימי שלטון הנאצים, שכבשו את וורשה הבירה בחוה"מ סוכות שנת ת"ש, אחרי מצור שנמשך למעלה מעשרים יום. ההפצצות האכזריות לא פסקו יומם ולילה והרעב גבר בעיר. אחרי כן התחילו הנגישות, הרציחות והביזה, סגירת היהודים בגיטו עד גירושם והשמדתם במחנות המות. באותם ימי אפלה נאסף אבא אל עמי כי לקח אותו אלקים.

אם חסד אשירה, אם משפט אשירה ואברכה את ה' בכל עת, כי יומם
צוה עלי חסד'ו ולילה שירה עמו. חיי אדם מעגלים מעגלים, גם כי
יפליג תבלו לא יעזוב שיחו. בגיל ובדמע הימים יחזו נחרזים וגגון
בלב צפון עד אחרון צליל המיתרים. ביום ג' בניסן שנת תרנ"ו, בעיר
ואם בישראל, בוורשה הבירה, ראיתי אור, בן לא"א החסיד ר' חנוך
ב"ר אלכסנדר זיסקינד ז"ל לבית ביאלר ולאמי פערל הי"ד
ב"ר חיים ז"ל לבית יעקלש מעיר פלונסק. לאהבת תורה מנעורי
חונכתי, על פתחי חכמים שקדתי, ומתורת פיהם שאבתי ידע. אז תעריג
נפשי ראשית בכורי הבאתי ועל שערי תורה לא פסחתי. בשושלת
צדיקי אמשנוב נאחזתי, מרוחם נאצלתי וגם נחלת שפרה עלי, עד אשר
עלה הכורת לחבל הארץ, קצץ ענפים ועקר שרשים, תלחלה מלאה ימי
ולפתע קדרו שמי. בכסלו שנת ת"ש מביתי, בעיר לאוויטש, נטרדתי
וכרמי היה למרמס. מעוני היה למעון נאצים ורכושי לבוזזים, אוצר
ספרי, משוש חיי הופקר ושדד, ורק מעט מזער שרד.

לבי, לבי על חללי, קג"ו נפשות בעקדה הגדולה שכלתי, ביניהם
אמי מורתי, אשת נעורי מרים בת החסיד ר' משה ז'ליכובסקי ז"ל,
צער בני אלכסנדר נחום, אחות יחידה הדסה, אח יחיד
שמואל מנשה על משפחותיהם. בתרב היונה כלם נכרתו ויתרם
אכלה אש, עלי היו כלנה. המה ספו תמו ואני לחיות נצטויתי. מי יבין
דרכי השם, נסתרות הנה.

גם בעניי לא הסיר ה' חסדו ממני, הסליל מסילותי לבל ימעדו קחטלי
בבריחות מבוהלות, ברעש וברעב, במרדף ובמהלומות רשע ועד ערבות
שלגים מעבר לרכסי אורל הביאני. בשנת תש"ו לעיר מולדתי הוחזרתי
והיא רבוצה בין הריסותיה שוממה ונכלמת. קהלות קודש לשארית הפליטה
לשקם נשלחתי, יחד עם הרב ד"ר דוד כהנא, הרב יצחק לויפר שיחיו
וד"ר ישראל בידרמן ע"ה. והימים ימי פקודה כי פקד ה' את עמו
להשיבם אל נחלתם. באותם הימים נתמניתי גם להיות פטרוני ליתמי
ישראל. שרידי חרב, לפעול במבצע הגאולה ולהשיבם לחיק עמם.

ועתה בבואי עם הספר אבקש מאת המעיין: אם ימצא טעות או אי־דיוק בדברי, אנא, ידוני לזכות כי בסבל רב ורפפות הגוף כתבתי והגהתי את הספר הזה. ואודה לה' בכל לבב, כי היה מעוז לי ולא הסגירני בידי אכזרים, כי האריך ימי ועד שנות חסד"ו גבר עלי הגיעני ובשנת תש"ט לקרית יקרת ירושלים עיר הקודש והתהלה הביאני וזיכני לדובב שפתי ישנים. ותפלתי בתוך לבי, אגורה באהלך עולמים אפילו על שמועה קלה. כן יקיימני ויחזקני, את כחות הנפש וחסד הזכרון אל יקח ממני, למען אוכל להמשיך בעבודתי לגלות ולפענח דברי חכמים עדי אבוא שלום.

ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.